

Felolvasó szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa,
Kossuth-utca 16. szám.
Telefonszám: 150.
Hírcégek díjszabás szerint.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K —
Negyedévre . . . 3 K 50 f.

Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bályegköltséggel több.

Megjelenik mindennap
délután 5 órakor.

Politizáló hadsereg.

Kassa, dec. 28.

Elérkezett végre azon nap, melytől oly sok ember rettegett. A póttartalékosokat, a katonai szolgálatra kevésbé alkalmasokat és családföntartókat bevonultatták, hogy annak a dicsőséges osztrák armádiának létszámát papiroson kiegyésszék.

Kezébe kaparította hát az idegen fegyveres hatalom a családföntartókat, békés otthonukat fölcseréltette a kaszárnnyával, ezután már nem családjaiért kell erejüket és munkájukat érvényesíteni, hanem a császárért. Azért a császárért, akinek magyarországi kirendeltségei évtizedeken át napjainkig gerinctelenek módjára csuszta-másztak a Burgban s még csak annyira sem jutottak el hazafias működésükben, hogy megmondták volna a császárnak, hogy csak alkotmányosan gyakorolhatja felségjogait, hogy a magyar királyi hatalom az osztrák császári jogtól és tetszéstől külön, teljesen függetlenül gyakorlandó.

S ime, a császári hatalom tultergése — anélkül, hogy veszély fenyegetné az államot, — rendkívüli intézkedéssel, melyet egy, kénye-kedve szerint hozott törvény ad neki, — fegyverbe szőlítja az ország munkás népét. A behívottak mindegyike tudja, hogy azért kellett bevonulniok, mert a nemzet többsége tovább már nem tűrhette, hogy az egyik közigazgatási ágtól megvonják a magyar nyelvet, a magyar zászlót, a magyar címet.

S vajjon várhatunk-e ettől a néptől lelkesedést, elképzelhetjük-e, hogy e nép a katonai dresszura alatt olyan hadsereget képez, melyre a hatalom minden körülmények között támaszkodhatik? Nem fog-e ez az óriási tömeg politizálni, nem fogja-e érezni hogy kezében a fegyver s áthatva azon tudattól, hogy „az első én vagyok“, nem fogja-e elnyomói ellen emelni a fegyverét.

Isten óvjon meg ettől is bennünket! Mivel azonban politikai okok idézték elő ezen állapotokat, nagyon féltő, hogy a politizálás oly nagy mérvet fog ölteni a hadseregben, hogy kiszámíthatatlan nagy veszedelmeknek néz eléje ez a szerencsétlen ország. És azután Fejérváry halomra fogja lövetni a mundérba bujtatott népet? No, csak tessék megpróbálni!

Fegyveres erőszak uralma.

Csendőrök a vármegyei hivatalban.

Karhatalom Pallaghy ellen.

Hadjárat a vármegye ellen.

A Napló tudósítójától.

Kassa, dec. 28.

Ma délelőtt megkezdődött a fegyveres erőszak uralma a vármegyén. A törvénytelenségek posványába sülyedt kormányhatalom kassai exponense Pongrácz gróf vakon terjeszti az eléje szabott feladatokat s ma csendőrökkel elkobozta Pallaghy Gyula tb. főjegyző hivatalát, Schmiedt Dezső számára.

A nyílt abszolutizmus tehát a tettek mezejére lépett. Mialatt békéről beszélnek a politikusok, a békére való hajlandóság így fest, mint Abaujmegyében. Rosszabb ez a nyílt abszolutizmusnál, mert a hazugságok fertőjében a kormány egyik legnagyobb hazugsága, hogy a törvényt tiszteli — minduntalan arcul csapja az alkotmányosságot. A hadjárat megindult a törvényhatóságok ellen, a kormány azon tervének végrehajtása, hogy a vármegyei közigazgatás vezetését saját bizalmi embereinek, a jó pénzen vásárolt alakok kezébe juttassa, megkezdődött. Schmiedt ur, Amand ur — a zálogból kiváltott fráterek ma már fegyveres kísérettel elfoglalták a vármegye székházában azokat a helyeket, melyekben eddig a tisztesség ült.

Ezekután fokozott kötelessége minden becsületes magyar embernek, hogy a vármegye harcában teljes erejével részt vegyen és minden eszközzel tegye lehetővé az erőszak uralmát.

Pongrácz megérkezése.

Pongrácz Ferenc gróf ma reggel 5 órakor érkezett meg Budapestről. Ugylátszik kellő utasításokkal felszerelve jött meg, mert még a kora reggeli órákban Schmiedt Dezsőt kinevezte főjegyző helyettesnek s ezen minőségben megbízta az alispán helyettesi teendőkkel, nemkülönben Amand Béla volt hadbíró kinevezte végleges helyettesítésre I. aljegyzőnek. Schmiedt még a kora reggeli órákban letette az esküt Pongrácz kezébe, Amand pedig Schmiedtnek esküdött örök hűséget. Amand ezek után szomorú mert neki még senki sem esküdött hűséget.

Csendőrökkel elkobzott hivatal.

A kinevezés folytatása volt, hogy délelőtt 11 órakor, ha kell, karhatalommal elfoglalják a vármegyei hivatalokat. Első sorban az elmozdított tisztviselők: Ferdinandy Gyula alispán helyettes és Pallaghy Gyula tb. főjegyző hivatalát. Csak hogy Ferdinandy ma nem jött hivatalba, vadászaton van. Hivatalos helyiségét tehát még nem foglalták el, ellenben Pallaghy, mint eddig is, rendesen hivatalba jött s végezte köteles teendőit. Amint hogy végeznie is kellett, mert a Pongrácz csinálta elmozdítás törvénytelen, tehát érvénytelen.

Azonban már a délelőtti órákban kiszivárgott, hogy a karhatalommal való elmozdítás megtörtént. Pallaghy várta is és hi-

vatalába kérette Juhász Béla dr. alügyész és Szopkó Géza aljegyzőt, hogy legyenek tanúi a történetdőlőknek.

Délelőtt 11 órakor Schmiedt Dezső valóban meg is jelent a Pallaghy szobájában. Kiséretében voltak Amand az új cinkos és Szentmiklóssy József irodatiszt — az abszolutizmus egykori muszkavezetője, ki ismét boldog hogy felvirradt a fekete-sárga lelkének kedves korszak. Schmiedt Dezső nyomában egy csendőrszázados s négy szuronyos csendőr haladt. Amint Pallaghy szobájának küszöbét átlépte, így szólt Schmiedt:

— Pongrácz Ferenc gróf főispán által helyettes főjegyzőnek neveztettem ki, felszólítom, hivatalát adja át nekem.

— Pongrácz Ferenc grófot — felelt Pallaghy — törvényes főispánnak, fölöttes hatóságnak el nem ismerem, ennél fogva sem neki, sem megbízottjának hivatalomat át nem adom.

— A karhatalom rendelkezésemre áll a másik szobában — toporzékolt Schmiedt — tehát nyomatékkal felszólítom a hivatal átadására.

— En meg, a karhatalom tényleges beavatkozásáig a hivatalát át nem adom — felelt nyugodt hidegvérrel Pallaghy.

Schmiedt erre sarkon fordult s beszóllította a csendőröket. Négy szuronyos csendőr kíséretében megjelent egy csendőr százados. Az ajtónál megállt s így szólt:

— En Bariss csendőrszázados vagyok. Utasításom van Pongrácz Ferenc főispántól, hogy Schmiedt Dezsőt a hivatal elfoglalásában karhatalommal támogassam. Pallaghy erre a csendőrszázadosnak a következőt mondotta:

— Engem törvényes fölöttes hatóságom, a vármegye közönsége gróf Pongrácz Ferencel való mindennemű érintkezéstől eltiltott. Miután a tényleges karhatalommal állok szemben, hivatalomat átadni kénytelen vagyok. Majd a jelenlevő barátai felé fordulva, kiket előbb tanukul hívott, így szólt:

— Az urak tanúi, hogy én csak a tényleges karhatalomnak engedtem.

Erre a csendőrszázados csendőreivel kivonult. Schmiedt Dezső aztán jegyzőkönyvet vett fel a hivatal átadásról s átvette lajstrom szerint az aktákat.

A vármegye pecsétje

no meg

az alispáni kasszakulcsa is kéne.

Mialatt a jegyzőkönyvet fölvtették, Schmiedt Dezső kérte a vármegye hivatalos pecsétjét, melynek normális időben az alispán vagy helyettese az öre, valamint az alispáni kézi pénztár vasszekrényének kulcsát. Pallaghy kijelentette, hogy az Ferdinandy alispánhelyettes birtokában van, aki neki át nem adta, mert az elmozdítást ő sem vehette tudomásul. Holnap kerül sorra Ferdinandy Gyula alispánhelyettes és Pongrácz József aljegyző fegyveres elmozdítása. Ez utóbbit ma délelőtt mozdította el állásától Pongrácz.

Amand fizetése.

Amand Bélára, aki adósságai miatt ugrott ki a hadbírói uniformisból, kellemetlen meglepetés vár. Egyik hitelezője a sokból, ma, amint megtudta a kinevezést, nyomban intézkedett, hogy ezer korona erejéig fizetését bírólag lefoglalják.

Mi történik 4 órákor?

Ma délután 4 órákor, hír szerint Jászay István, kassai járási főszolgabíró a Pallaghy elmozdításához hasonló módon, csendőr erőszakkal eltávolítják hivatalából. Utódja Puky Bertalan lesz, akinek jellemrajzát lesz módunk bemutatni. Jászay elmozdítását követi a többi főszolgabíró elmozdítása.

Lefoglalt karzati jegyek.

Ma délelőtt Ernszt Albert kivándorlási alkalmazott, Pongrácz Ferenc gróf megbízásából 70 drb. karzati jegyet vett át Gönczy Lipót városi kiadótól. A holnapi városi közgyűlés karzatára úgy látszik a Bachusz-pincéből ösmert alakokat fogja liferálni Ernst.

Kristóffy és Kozora trükkje.

Kozora Vince, aki legutóbbi jegyzőkönyvi stiklrije óta egészen meg volt törve, tegnap óta széles nagy jókedvben jár-kél a városházán. Amint értesülünk, sikerült Kozorának Kristóffyval egy olyan pokoli módon ravasz tervet kigondolni, amelyvel a törvényhatósági bizottságnak fegyelmet elrendelő és vád alá helyező indítványát kijátszhatja. A közokirathamisítás vádjá ellenében ugyanis Kozora jónak látta a belügyminisztert megkérni, hogy rendelje el ellene a fegyelmet megelőző vizsgálatot és vizsgálja meg a dolgot, vajjon tényleg hamis-e az általa szerkesztett közgyűlési jegyzőkönyv. Tegnap érkezett le Kristóffy leirata, amelyben megállapítja, hogy a fegyelmi vizsgálat elrendelésére nem forog fenn szükség, mert az inkriminált jegyzőkönyv hitelesen írja le a közgyűlésen történteket.

Ezt a ravaszkodást süttették ki Kristóffyék, ami természetesen, mert a belügyvivő nem hagyja el cinkostársát. Kozora azonban csalódik, ha azt hiszi, hogy a törvényhatósági bizottság fegyelmi jogkörét ilyen módon kijátszhatja és a vád alá helyezés alól kibújhat.

Schmiedt Dezső a vádlottak padján.

Pongrácz Ferenc gr. assistense Schmiedt Dezső szolgabíró ellen Radácsi megyei hajdu bűnvádi feljelentést tett a kassai kir. járásbírósnál életveszélyes fenyegetés miatt azon az alapon, hogy Schmiedt Dezső a vármegyeháza előtt a hirhedt installáció napján revolvert rántott Radácsira azért, mert a nevezett hajdu a közgyűlési teremből csendőrtedezet mellett lejövő gyászmagyar előtt megállva, utóbbinak szemrehányást tett azért, hogy a vármegye határozatával szemben vállalkozott arra a gyászos szerepre, amely miatt őt a társadalom bojkottálta. Ennek a bűnpernek a bírása dr. Lacko Andor kir. aljárásbíró lesz, ugyanaz a bíró, aki a dr. Rakovszky Endre alispán elleni politikai bűnperben a lapunkban annak idején teljes szövegében közölt ítéletet hozta. Mint értesülünk a bűnper bírása már folyamatba tette Schmiedt Dezső ellen a bűnvádi eljárást és a tárgyalást január hó 11. napjára tűzte ki. A bíró ítélete bizonyára el fogja venni a kedvét a csendőrfedezet védelme alatt hősökdő bojkottált szolgabírónak attól, hogy védtelen emberekre revolverrel támadjon.

Abauj-Torna és a választási jog.

(Második közlemény.)

Legutóbbi cikkünkben a Kristóffy-féle tervezetet a választó szám szaporodásának és a nemzetiségek szempontjából bíráltuk és hisszük, hogy sikerült bebizonyítani, hogy Kristóffy javaslata a magyarság tekintetéből nem jelent lényeges javulást a mai állapotokhoz képest. Ellenben megdönthetetlen statisztikai adatokkal mutattuk ki, hogy az állam nyelvének, azaz a magyar nyelv tudásához kötött választási jog, ha korhatárnak a 20. életévet állapítjuk meg, a ma-

gyarság százalék számát a választók sorában 73%-ról 89%-ra emelné, a választók számát pedig 28 ezerre gyarapítaná, ami a mai rendszerrel szemben 17 ezer, de még a Kristóffy-féle tervezettel szemben is kerek 5 ezer főnyi szaporodást jelent.

A magyar faj értelmi és szellemi fel-sőbbiséget, magasabb kulturális nivóját meggyenkben bizonyítják a következő adatok:

A 24 éven felüli férfinepességből a 23,117 magyarajku közül irni-olvasni tudott 18,153 (78,5 százalék), a 8929 idegen ajku közül ellenben csak 4778 (53,5 százalék).

Az egyes foglalkozási ágakban Kristóffy tervezete a következő változásokat idézné elő a mai választási rendszerrel szemben: Most van 1532 választó, akinek legalább 20 katasztrális hold földje van; ezentul lesz 1445. Tehát a legnagyobb birtokosok sorában a választók száma apadna! 15—20 kat. holdas birtokos választó lesz 866 (eddig 953). Tehát szintén fogyás! — 10—15 holdas birtokos választó volna: 1872 (eddig 2009); ismét apadás! A 10 holdon felüli birtokosok eddig 4494 választót adtak, Kristóffy pedig számukat 4183-ra csökkentené, amíg az összes választók száma megkétszereződne. Világos tehát, hogy a cél: a hazafias birtokosztály vezetőhatalmának megtörése.

Kristóffy javaslata alapján az 5—10 holdas választók száma 2204-ről 2520-ra, a 2—5 holdasakké pedig 713-ról 1922-re szaporodnék. Hatalmas arányokban növekednék a gazd. cselédek, munkások és napszamosok csoportjából való választók száma. Eddig volt 339, ezentul lenne 8896. Az őstermelés ágában a választók száma eddig volt 7920, ezentul volna 16,830. De ez a szaporodás agrárius szempontból nem valami kedvező változást jelent, mert ha megvizsgáljuk, hogy Kristóffy javaslata az egyes foglalkozási ágak között milyen eltolódást idéz elő, konstatáljuk, hogy a választók összeségéből eddig 78,8% volt őstermelő, ezután csak 73,4% lesz, ellenben az ipar, kereskedelem és közlekedés kategóriája 14,1%-ról 19,1%-ra szaporodik. Az értelmiségi foglalkozások arányszáma is 6,3%-ról 3,6%-ra hanyatlanék.

Azt hisszem, hogy ezen négy közleményem, amely Kristóffy tervezetének Abauj-Tornára és Kassára vonatkozó részleteiről szólok saját szempontom szerint a Kristóffy választási joga úgy a városra, mint a megyére nézve nemzetiségi, gazdasági és társadalmi szempontból egyaránt a lehető legkedvezőtlenebb kísérlet volna.

Hiszem, hogy az állam nyelv tudásához kötött általános választási jog minden nemzetiségi, gazdasági és társadalmi aggályt elenyésztetne, azonkívül pedig a választók számát és benne a magyarság arányát sokkal erősebben gyarapítaná, mint a Kristóffy-féle tervezet.

Ho.

TÁVIRATOK.

— A Napló fővárosi tudósítójától. —

Lukács Andrásynál.

Budapestről jelentik: Lukács László volt pénzügyminiszter a Kossuthal folytatott megbeszélések alapján sorra meg fogja látogatni a koalíció összes vezérférfiát.

Ma délben gróf Andrassy Gyulánál volt, akivel másfél óráig tanácskozott.

Kristóffy és Pestmegye.

Budapestről táviratozzák: Kristóffy ma leiratot intézett Beniczky Lajos pestmegyei alispánhoz, amelyben megsemmisítette a törvényhatóság november 25-iki közgyűlésének összes határozatát és felszólítja az alispánt, hogy ezen rendeletének végrehajtásáról 8 nap alatt jelentést tegyen.

Beniczky Lajos pestmegyei alispán ma

válaszolt Kristóffy belügyi ügyvivőnek egy multkori rendeletére. Válaszában Beniczky kijelenti, hogy sem Tahyt, sem helyettesét Lassberg Rudolt gróft nem ismeri el törvényes főispánnak

Osztrák áruk bojkottja.

Marosvásárhelyről telefonálják: A marostordamegyei függetlenségi párt ma délelőtt nagy népgyűlést tartott, melyen kimondták, hogy az osztrák iparcikkeket bojkottálják, s nagyarányu mozgalmat indítanak a magyar ipartermékek pártolása céljából.

Megakadályozott közgyűlés.

Nagykárolyról táviratozzák: Ilosvay vármegyei főjegyző ma délelőtt 9 órára közgyűlést hívott egybe. A közgyűlésre mintegy 200 ember bizottsági tag jelent meg.

A jelenlevők a vármegyeházat zárva találták, mire lakatossal felnyitatták a kaput. A kinyitott kapun keresztül a lépcsőházig hatoltak, de ott a csendőrség föltartóztatta őket.

Ilosvay főjegyző beszéde után a Kosuth nótá éneklése közben a városi gymnasium tornatermébe vonultak, ahol a közgyűlést megtartották. Azután szétoszoitak.

Zichy János a királynál.

Bécsből jelentik: A király a mai általános kihallgatások során gróf Zichy János országgyűlési képviselőt és Ugron János udvarhely-megyei megyefőnököt fogadta.

Az orosz forradalom.

Londonból táviratozzák: Daily Telegraphnak jelentik Pétervárról, hogy az általános helyzet Moszkvában mivel sem javult. A forradalmárok leverése eddig semmiféle eszközzel nem sikerült. A torlaszokon való harcokban a nők is tevékeny részt vettek. A forradalmárok megszállva tartják a kazáni vasuti vonalat s már a moszkvai vonalat is elfoglalással fenyegetik.

Pongrácz kísérteteket lát.

Kassa, dec. 28.

Rettenetes álmai lehetnek az adminisztrátornak. Hogyisne, mikor szüntelen magyarokkal, alkotmányvédő magyarokkal van dolga. Már pedig a magyar nem olyan tedd ide — tedd oda népség ám. Aki bántja, az elveszett, azért tartja a közmondás: ne bántsd a magyart.

Szegény Pongrácz! Elég volna egy kis ugocsi törvényhatóság, mely jelenleg „coronat”, de kettő, hozzá még kuruc, az nagyon sok neki. Mikor még messze volt a városi közgyűlés, addig bátran verte mellét, mert hát bizott az idő vasfogában. Most azonban, hogy a rettenetes nap földérül, hát, hogy ne mutasson félelmet, a fővárosi lapokban, a Bud. Tud.-ban fickándozik, hogy a szabadelvű bizottsági tagok és az ellenzék komoly emberei s ezek között Stekker Károly is, távol tartják magukat az alkotmányos küzdelmekről, sőt ez utóbbi el is utazott a városból, mert nem akar azzal a 20—25 izgága emberrel együtt operálni, akik megígérték, hogy a holnapi közgyűlésen „erőszakkal” akadályozzák meg Pongrácz működését.

Hogy ez a híresztelés szemenszedett valótlanság, azt mi, kassaiak a legjobban tudjuk. Hadd üvöltssenek a szubvenciók lapok, hadd zengjenek pongráciádákat, mi tudjuk jól, hogy nem 20—25 ember csinál itt izgágát, hanem a megye és a város öz-

szosége fordul ellene a megyefőnököknek. Igazuk lehet abban, hogy sok fontos dolog maradt a mult közgyűlésen elintézetlenül, de ha oly jó orvosoknak ismerik magukat, hát tegyenek arról, hogy szűnjék meg először az ok, majd nem lesz akkor betegség.

Ami a 20-25 megjelent tagot illeti, arra azt felelhetjük, hogy a jegyzőkönyv tanúsága szerint 55 tag volt jelen a közgyűlésen, a többi nem azért nem ment el, mert Pongráczot szereti, hanem, mert még látni sem óhajtják az adminisztrátort. Steker Károly beteg, azért nem vett részt a gyűlésen, ablakait pedig, hogy kik verték be, arról nem is szólunk, az okát is elhallgatjuk.

Nyilvánvaló e híresztelésekből, hogy azt a nemes küzdelmet, melyet az ország folytat alkotmányunkért s melyben Abaujmege és Kassa városa vezetnek, oly színben igyekeznek az ország előtt föltüntetni, mint holmféle utcai sópredék-népség féktelen tüntetését. A szubvenció orvosoknak ezen műtétét azonban már mindenki ismeri, hitelt nekik senki sem ad.

Előfizetési felhívás.

Január hó 1-től a Napló második évfolyamába lép. A Napló a függetlenségi és 48-as ideáknak törhetetlen bajnoka volt és abban a küzdelemben, amelyet a felvidéki törvényhatóságok, kivált Abau-Torna és Kassa közönsége annyi dicsőséggel vívnak az alkotmányellenes kormányzat ellen, szintén kiveszi a részét. Hajthatatlanul küzd a nemzetet megnyomorító uraiom ellen, kimerítő, pontos és megbízható értesítésekkel felvilágosítja és ébren tartja a közvéleményt. Helyi és felvidéki híradásai és fővárosi tudósítójának bő telefonértesítései a Naplót a Felvidék legelterjedtebb és legolvasottabb napilapjává tették.

Cikkeit elsőrangú publicisták a vármegye és a városi politikai élet kitérősegei írják.

Előfizetési árak:

Helyben egy évre . . . 14 — korona,
Félévre 7 „
Negyedévre 3 50 „

Vidékre ezenkívül havonta 50 fillér postaköltség is fizetendő.

Előfizetni bármely naptól lehet. Kiváncsra mutatószámot küldünk.

HIREK.

Városi közgyűlés.

Közokirathamisítás vádja Kozora Vince ellen.

Münster Tivadar polgármester a következő meghívót küldte meg a városi törvényhatósági bizottság tagjainak:

Az 1905. évi december hó 29-én és esetleg következő napján megtartandó közgyűlésbe van szerencsém tisztelettel meghívni. Eme rendes havi közgyűlés folytatását képezi a f. évi november 29 ik napjára kitérő, de elhalasztott közgyűlésnek. Tárgysorozat: A f. évi november hó 29-én kitűzött közgyűlés napirendjére 1-től 24. alatti tárgyak felvétele után, Dr. Halmos Károly biz. tagnak a főjegyző ellen okirathamisítás miatt elrendelő tegyelmi vizsgálat és hivatalától leendő felfüggesztésére vonatkozó indítványa. December havi polgármesteri jelentés a városi közigazgatásnak és gazdaságnak állapota felől. A közigazgatási bizottságba 5 tagnak szavazólappal titkosan leendő megválasztása. Az igazoló választmányba 5 tagnak, számonkérő székbe 2 tagnak, pénztár-vizsgálathoz 2 tagnak, bíráló választmányba 5 tagnak a megválasztása. Előterjesztés az 1906. év I. évnegyedben szükséges felhatalmazás megadása tárgyában. Sátorlábri kantinjog bérbeadásának jóváhagyása. A városi törzsvagyomány alapok, alapítványok és árvapénztári készpénzfeles-

legek gyümölcsözés végett leendő elhelyezése. A községi tanítótestület tagjainak és a rendőrlégénységnek, valamint tűzoltóknak drágasági pótlék iránti kérvénye. Az adóhivatalhoz egy adótsízt állásnak választás utján leendő betöltése.

Nagy tűz az Erzsébetvárosban. A Bethlen-körúti Weiser-féle házban kiütött tetőtűz eloltása után alig tért haza a tűzoltóság, az Orbán-toronyban levő tűzoltóság az Erzsébetvár irányában újabb tüzet jelzett. A tűzoltóság erre Mihalik Béla főparancsnok, a rendőrkészültség pedig Juhász Mór ügyeletes tiszt vezetése mellett vonult ki az Erzsébetvárosra, ahol Baum Henrik szatócsüzlete már lobogó lángban állott. A szerencsétlen ember és családja éppen akkor ébredt föl. Még a legszükségesebb ruhákat is alig tudták magukra hányni és az égő bolthelyiségbe nyúló lakásból csak testi épségek és életük veszélyeztetésével tudtak az utcára menekülni. Az oltás nagyon nehezen ment a nagy vízhiány miatt. Az egész környéken a kutak kiszáradtak, úgy hogy az Adler Adolf-féle Bercsényi-utcai háznak az Erzsébetvárosra néző szárnyának az udvarán kellett egy kutat leszerelni.

Időközben a tűz egyre terjedt, de a tűzoltóság és a nagyszámban összeverődött nép buzgó vállvetett munkával elhárította a veszedelmet. Mihalik főparancsnok maga kezelte a vízesővet. Juhász Mór rendőrtiszt pedig behatolt az égő házba és a gázorát homokkal zárta el, amivel a gázrobbanás veszedelmét elhárította. Ennyi lelkesítő példa nyomán sikerült a tüzet lokalizálni. A Baum féle házban ugyan tövig elhamvadt, a lángok martaléka lett egészen, de a szomszéd házakat megmentették. A tűzoltóság a rendőrség és a segédkező közönség dicséretreméltó munkát végzett.

A Kazinczy-körből. A Kazinczy-kör tegnap délután fél 6 órakor tartotta meg választmányi ülését Münster Tivadar polgármester elnöklété alatt. Az ülésen résztvett Blánár Béla dr. Révész Kálmán, Lekly Gyula, Kovács Zsigmond, Proch Ede, Antalóczy Antal, Lesskó Béla és Holländer Árpád. Az ülésen elfogadták a főiskolai szakosztály ügykezelési szabályait és költségvetését és Antalóczy indítványára teljesítették a Kassai és Abauj-Tornamegyei honvédegyelet azon kérését, hogy az egyleti helyiséget reggeli 8 és 10 óra között engedjék át nekik esetleges gyűlések tartására. A Kazinczy-kör rendezőbizottsága szombaton e hó 30-án délután fél 6 órakor tart ülést, amelyen a téli felolvasó-ciklust vitatják meg.

Eljegyzés. Kreschka Gyula, a Kassai Takarékpénztár tisztviselője eljegyezte Szabó Irénke kisasszonyt.

Tífuszjárvány Eperjesen. Eperjesen néhány hét óta tífuszjárvány uralkodik, a mely immár veszedelmes arányokat ölt. Egy hét leforgása alatt 28 tífuszbeteg jelentettek be, ezek közül meghalt 4. Eddig összesen 68 tífuszestetet konstataáltak.

A drágasági pótlék. A városi tanács tegnapi ülésében elhatározta, hogy az összes községi alkalmazottak drágasági pótlékát kiutalványoztatja. A tisztviselők így mégis megkapják a pótléket, amelytől Kozora Vince ugylátszik szándékos hanyagsága folytán majdnem elestek.

Hirtelen halál. Czajgovic János 78 éves városi ellátmányost tegnap este a Felsőpart-utca 13. számú házában levő kis szobáskájában holtan találták meg. Valószínűleg szívroham érte. A holttestet a köztemető halottas kamrájába szállították, ahol a ma megtartandó hatósági orvosi vizsgálat fogja megállapítani, vajjon a boncolás meg-ejtése szükséges-e?

Tetőtűz. Tegnap este 10 órakor Weiser Ede terménykereskedőnek a Bethlen-körút 35. számú kázanak padlásán tűz ütött ki. Mihalik Béla főparancsnok nyomban a tűzjelzés után a helyszínre hajtatott ki a

tűzoltósággal, amely a tetőtűzet elfojtotta mielőtt nagyobb kárt okozott volna.

A páholy titka. Aradnak a nyáron igen különös színházi szenzációban volt része. Minden primadonna ünneplésénél és ellenprimadonna pukkasztásnál izgalmasabb szenzáció volt ez. Izgalmasabb, mintha egy eddig sosem látott Shakespeare-darab bemutatója lett volna, izgalmasabb, mint a legizgatóbb francia bohózat. Egyik páholy sötét mélye szolgáltatva a szenzációt. Előadás alatt ugyanis az egyik páholy mélyéből tompa csókok, forró és mély sóhajok és gügyögések hangjai szűrődtek át a szomszéd páholyba. Ott persze azonnal megszakadt a színpadra irányított figyelem és hallgatósági kezdtek. Es így egy csodagyorsan lezajló szerelmi akciónak voltak fültanúi. A szomszédok azonban nem voltak hálásak a „műélvezetért“, hanem a rendőrséghez futottak, ahonnan azonnal detektív sietett a színházba és felvonás után lefűlelte a piruló szerelmes párt. Sőt bíróság elé is kerültek. Szombaton tárgyalták az ügyet az aradi járásbíró előtt, még pedig az ügy sikamlós voltára való tekintettel, zárt ajtók mögött. A szerelmes párt azonban pozitív bizonyítékok híján felmentették.

Felakasztotta magát a fogházban. Lucza József hajléktalan csavargót tegnap éjjel 11 órakor részegen beszállították a tömlőutcai városi fogházba, ahol egy másik részeg csavargóval került egy zárkába. A fogházormester ma hajnali 3 órakor benyitott a cellába, ahol Luczát az ajtószögön felakasztva találta. Lucza saját nadrágszíjára akasztotta föl magát, valószínűleg rögtön, amikor beszállították, mert amikor az ajtószögől levették, már hideg volt a teste. A holttestet a köztemető halottas kamrájába szállították, ahol a hatósági orvosok a boncolást megejtik.

A feministák Kassán. A kor mozgató kérdései közül, amelyek a mai társadalom és intézményei ellen irányulnak, nagy jelentőségre emelkedett a feminizmus, a női kérdés. Ellen Key, Suttner Berta bárónő, Marai delle Grazia híres írónők a legkiválóbb képviselői ennek a mozgalomnak, amely a nő társadalmi, politikai, szellemi és anyagi egyenjogúsítását tűzte ki célul. A nő felszabadításának tetszetős jelszava már Magyarországon is termékeny talajra hullt, mert a feministák, akiknek tábora egy csomó fiatal függetlenségi képviselő is sorakozott, lelkes agitációval terjesztik eszméiket. A mozgalom átsapott Kassára is. Januárban ugyanis Kassán sorozatos vitaközéledő előadásokat fognak tartani e kérdéssről a Kazinczy-kör egyik szakosztályának kezdeményezéséből. A nyilvános üléseken meg fogják szólahtatni a legkülönbözőbb foglalkozási ágakhoz és társadalmi osztályokhoz tartozó kassai hölgyeket és férfiakat. Háziasszony, leány, tanárnő, színésznő stb. szóhoz fog jutni írók, ügyvédek, orvosok, iparosok, kereskedők, bírák, hivatalnokok stb. mellett. A kérdés felett a legellentétebb nézetek fognak összeütközni s így ez a vita a maga nemében páratlanul érdekes esemény lesz. A vitába fővárosi írók és írónők is bele fognak szólni, köztük első sorban a magyar feministamozgalom lelkes vezetője, Bedy-Schwimmer Róza.

Egy szép, nagy

emeletes sarokház

a város legszebb pontján szép tiszta, fákkal beültetett udvarral szabad kézből eladó.

Ugynökök kizárva.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Régi ékszert legmagasabb árban vásárolunk.

Óriási választék különféle ékszerajdonságokban. Különféle árak szerint.

Vidéki megrendelésekre bármely ékszerkollektiót megtekintés végett megküldünk.

MEGNYILT

az

ujévi ékszer-kiállítás

LANDAU A.

saját gyártmányu ékszer, arany és
ezüst nemü üzletében

Kassa, Fő-utca 63.
(VÁROSHÁZA)

**A nagyközönség a ragyogó ki-
állítást minden bevásárlási**

==== kényszer nélkül ====

naponta megtekintheti.

A kiállítás megtekintésénél a közönséget szívesen látja a tulajdonos.

Telefon interurban: 110. — Rendelések telefon útján is eszközölhetők.